

Джерело: [Капітал](#)

Давида Фонкіноса можна назвати справжнім щасливчиком. У 2001 році він увірвався у французьку літературу з романом «Ідіотизм навиворіт», який відразу отримав схвалення критиків і престижну літературну премію Франсуа Моріака від Французької академії. Світову популярність Фонкінос принесли книга «Ніжність», що розійшлася тиражем більше мільйона примірників. А спільний з братом Стефаном режисерський дебют, знятий за цим же твором, відзначився грою блискучої Одрі Тоту («Амелі», «Довгі заручини») і номінувався на премію «Сезар» за кращий адаптований сценарій.

Сьогодні 39-річний Фонкінос - автор 15 книг, лауреат п'яти літературних премій, один з найвідоміших і успішних французьких письменників, твори якого добре продаються по всьому світу. В Україну він приїхав презентувати роман «Наші розставання» - першу книгу, перекладену українською мовою.

- Дебютний роман ви видали в 2001 році - і відразу в престижному видавництві. Як вам це вдалося?

- Я почав писати в 16 років, після того як переніс операцію на серці. До цього в моєму будинку практично не було книжок. Після тривалого перебування в лікарні, де, власне, і захопився читанням, моє ставлення до життя докорінно змінилося. Я полюбив літературу, живопис, почав займатися музикою. Писати стало моєю пристрастю, нав'язливим станом, чимось дуже особистим. До того як опублікували першу книгу, і не думав, що стану письменником. Це було справжнім виконанням мрії. Поштою відправив рукопис у кілька видавництв - більшість прислали відмову, позитивну відповідь прийшов тільки з Gallimard. Видавець перейнявся моїм текстом, він здався йому оригінальним.

- Чи є у вас якась фішка, яку використовуєте у всіх своїх романах?

- У кожній книзі є дві полячки. Вони - єдине, що об'єднує мої твори. Це вигадані персонажі. Полячки були ще в моїй першій книжці, і вірю, що завдяки їм її й опублікували (повна назва дебютного роману - «Ідіотизм навиворіт: вплив двох полячок». - «Капітал»).

- Після виходу роману «Ніжність» ви стали популярним письменником не тільки у Франції, але і у всьому світі. Чому вирішили взятися за його екранізацію, адже режисерський дебют міг виявитися невдалим?

- Коли закінчив книгу, не був готовий розлучитися зі своїми персонажами. Кіноадаптацію ми зробили з братом Стефаном, нам подобається працювати дуетом. До цього разом зняли короткометражку. Ми ретельно готувалися, ходили на зйомки до інших режисерам, наприклад до Седріка Клапіша. Рішення зайнятися кіно виникло також тому, що хотів знімати актрису, - мені пощастило працювати з Одрі Тоту.

- Як вам вдалося залучити її до роботи над картиною?

- Переконати Одрі Тоту грати в нашому фільмі було складним завданням. Як популярна актриса вона отримує сотні сценаріїв на місяць. А знімається в одному фільмі на рік. Їй сподобалася історія. Ми багато разів зустрічалися, обговорюючи бачення майбутньої стрічки - що конкретно хочемо зробити, як все буде. Це нагадувало співбесіду при прийомі на роботу. Потрібно згадати і про геніального бельгійському акторі Франсуа Дамієнс, який теж знімався у фільмі. Його поява - одна з причин, завдяки яким Одрі Тоту погодилася, адже давно хотіла зіграти з ним. Її внесок в успіх нашого фільму був величезним. Особистість Одрі Тоту залучила інвестиції, адже вона стала запорукою того, що фільм покажуть у всьому світі. Сама ж актриса з повагою ставиться до роботи інших і повністю нам довірилася. Одрі сподобався результат, вона їздила представляти нашу картину за кордон.

- Екранізують та інші ваші книги - вже цієї осені в прокат вийде фільм за романом «Спогади», продюсером якого став Люк Бессон. Чи легко вам віддавати свій твір у руки іншого режисера?

- Для мене екранізації не так важливі, як самі романи. Якщо фільм вийде хорошим, скажуть, що це заслуга письменника, а якщо поганим - винен буде режисер. І навіть невдалі фільми не вплинуть на текст.

- Як шукаєте теми для книги?

- Найголовніше для письменника - бути вільним. Після успіху «Ніжності» я міг би написати «Ніжність-2», «Ніжність-3» і «Повернення ніжності». Але мені важливо писати про те, чим живу, про що переживаю. Навіть якщо доводиться братися за менш оптимістичні сюжети.

- Чому присвячена ваша остання на сьогоднішній день робота?

- Моя нова книга - це історія життя німецької художниці Шарлотти Саломон. У 26 років, будучи вагітною, вона загинула в концентраційному таборі. Я відкрив для себе творчість

Написав Марія Беляєва

Субота, 19 квітня 2014, 15:24

Саломон вісім років тому і настільки захопився цією особистістю, що неодноразово згадував про неї в інших книгах. Намагаючись відтворити трагічну долю художниці, проводив дослідження в Німеччині та південній Франції, шукав архівні документи, ходив по кварталах, де вона жила, заходив до школи, де вона вчилася ... У мене бувають нав'язливі думки, не властиві сучасній людині, - наче крізь мене проходять минулі епохи. Коли переживав захопленість життям художниці, відчував на собі всі складнощі того часу. Шарлотта Саломон написала понад 1300 картин, повних доброти, винахідливості і фантазії. Кожну роботу супроводжує текст, разом вони складають один роман. Художниця писала у Франції і свої полотна залишила лікаря, тому вони збереглися. Її твори мали успіх у 1950-1970 роках, потім про них поступово забули. Сподіваюся, книга зародить у читачів бажання познайомитися з творчістю Шарлотти Саломон, зробить її більш помітною фігурою. Зазвичай я відразу ж беруся за наступний роман. Але ця робота мене виснажила, повністю спустошила. Вперше у мене немає планів. Сподіваюся, що подорожі, у тому числі і візит до Києва, мені допоможуть.

- У ваших книжках багато іронії та гумору. У житті ви теж весела людина?

- Люблю тонку іронію, а ще - ніжність і помірність. Мені кажуть, що я схожий на свої книги. Пишу вигадані літературні твори, але в них - і мої особисті враження. Взагалі моє життя як письменника складається з двох частин. Люблю зустрічатися з читачами, подорожувати. Але більша частина часу, присвячена написанню текстів, пов'язана із самотністю. Це може тривати тижнями, і потім, вийшовши у світ, я дуже схвильований, мені відразу хочеться все висловити і поділитися тим, що накопичилося. Відновлююся завжди через інтроспекцію - заглибившись в себе, свій внутрішній світ. Як скорпіон за знаком зодіаку суперечливий: люблю світло і успіх, в той же час є і бажання сховатися. Тому у Франції мою фотографію не друкують на книгах. Мені подобається переходити з однієї частини мого життя в іншу. Після спілкування із зірками кіно розумію, що просто задихнувся б, якби весь час вів публічний спосіб життя.

- Популярна чи у вашій країні сучасна література? Чи може письменник заробити на життя виключно творчістю?

- На ринку представлено багато книг сучасних французьких письменників, які вельми плідні. У той же час в прокаті справи гірше - в кінотеатрах йде велика кількість американських фільмів. У Франції не так багато авторів, які можуть жити за рахунок публікації своїх творів. Тому для мене це нечуване щастя - заробляти своєю пристрасстю. Мої книги читають, вони переведені вже на 40 мов світу.

- Якими тиражами друкуються ваші романи у Франції?

- 550 тисяч примірників - для країни це досить велика цифра. Але заробляю також екранізаціями і постановками в театрі за моїми творами. В Іспанії та Америці у мене є навіть окремі представники, які відповідають за театр і кіно.

- Хто ваші улюблені автори?

- Найбільший вплив на мене зробили російські письменники. Обожаю Достоевського. А ще Гоголя, навіть відвідав будинок, в якому він жив в Одесі. Мене надихає його почуття бурлеску. І, звичайно ж, Мілан Кундера - він був персонажем в моїй першій книзі, потім мені пощастило з ним познайомитися. Ми іноді спілкуємося по телефону. Наша дружба стала для мене великою підтримкою. Не кажу про це французькій пресі, щоб не подумали, що я використовую знайомство. У мене є малюнки Кундери, які він надіслав, вітаючи з появою роману «Ніжність».

- В Україні ви вдруге. Чи відрізняються враження від відвідування нашої країни?

- В Україну приїжджав в 2007 році, для мене це виняткові спогади. Дивовижна атмосфера в Києві - ніби випадково потрапив в божевільну п'єсу, перейнявся поезією, яку бачив всюди. Харків пам'ятаю гірше - поїхав туди нічним поїздом і у вагоні познайомився з чоловіком, з яким пили всю ніч ... Тому цього року полетів до Одеси літаком. Провів відмінний день - зустрівся зі студентами, показав свій фільм. У перший раз в Києві було радісно, на вулицях грала музика, зараз же відчуваю печаль зруйнованих надій. Коли приходиш на Майдан, бачиш ці руїни, шини, барикади, відчуваєш руйнування, зіпсованість. Таке враження, що місто затамував подих, - і для мене в цьому є щось сумне.

- Ви стежили за подіями?

- Спостерігав за всім, що відбувалося у вас, з великою увагою. Я ж уже відвідував Україну і в мене тут залишилися друзі. Приїхати не боявся - навпаки, хотів поспілкуватися з людьми, налагодити емоційний зв'язок. І дійсно, відбулися дуже серйозні розмови. Важливо, що тут триває культурне життя.

- Ви бунтар по натурі? Змогли б стояти на барикадах?

- Ні, я терпіти не можу конфлікти, намагаюся все пом'якшити і згладити. Я не люблю битви і бої, це вкорінене в моїх емоціях і уподобаннях.

- Ким би ви стали, не будь письменником?

- Хочеться почати кар'єру стриптизера (сміється). Ще у мене є музична освіта, міг би займатися музикою. У Франції мене часто запрошують в проекти провідним або журналістом. Але я відмовляюся, бо люблю писати і подорожувати.